

מבצע "חרבות ברזל" – מגמות ברשתות החברתיות במזרח ירושלים

עדכון יומי – 25 באוקטובר 2023

-פנימי-

שיח אודות גל הריסות מבנים במזרח העיר

- בהמשך לדיווחים על הריסת בתים ומבנים חקלאיים, פורסמה אתמול [24.10] כתבה בה פורטו מוקדי ההריסה. "בשעות הבוקר פלשו כוחות הכיבוש לג'בל מוכבר, יחד עם דחפור, והרסו את בית משפחת ג'עפר - שנבנה לפני שש שנים ובו מתגוררות שבע נפשות", נכתב, ולאחר מכן סופר כי הוא סירב להתפנות משטח ביתו והקים ליד הריסות הבית אוהל, שם הוא מתגורר עם אשתו וחמשת ילדיו. בנוסף, סיפר ג'עפר כי ניתנו לו ולמשפחתו 10 דקות בלבד לפנות את הבית לפני הריסתו - "בלי שום התראה מוקדמת". בהמשך, סופר גם על הריסה של דוכן פלאפל בצור באהר ועל הריסת אורות סוסים בסילוואן.
 - בכתבה אחרת שפורסמה באותו נושא תואר כי "במסגרת חוקי המלחמה החדשים, הכיבוש מאלץ את תושבי מזרח ירושלים להרוס את המבנים שלהם כחודשיים לפני המועד הנקוב", והוא סיפורו של אבראהים סיאם, בעל האורווה לסוסים שהוא הרס במו ידיו - זאת על אף שתאריך ההריסה המקורי נקבע ל-19 בדצמבר. "התחלנו להרוס את האורווה ביום שני בערב וסיימנו ביום שלישי בחצות, אבל הופתענו מהפלישה של הכיבוש הבוקר [24.10] ומהדרישה להרוס גם את רצפת הבטון", סיפר סיאם, "במשך שנים האורווה הזו עמדה על האדמה שלנו, הוספנו לו תאים והילדים שיחקו עם הסוסים - אבל עכשיו הכל נהרס והפך לחורבות".
 - בדיווחים אחרים סופר גם על מוקדים נוספים של הריסות בתים, ביניהם ביתו של אחמד חמידאת מצור באהר, ביתו של אבראהים אל-מלחי מבית חנינא, ביתו של אסחאק אבו ג'בנה בשיח' ג'ראח ועוד.
 - בנוסף, דווח גם כי תושבי עיסאווייה נאלצו להסיר את צריח המואזין במסגד א-תובה הממוקם בשכונה, "לאחר שהכיבוש נתן להם 3 ימים המחייבת את הסרתו של הצריח בתואנה לבנייתו ללא רישיון".
- כמות הריסות הבתים שתועדה השבוע ברשתות עלתה בצורה חדה, ונראה כי לפנינו קמפיין תקשורתי בנושא, שבתורו עשוי להביא גם להתחממות בשטח.**

צעיר הרוג בעימותים עם כוחות הביטחון במ"פ קלנדיה

- זירה מתוחה נוספת הייתה מ"פ קלנדיה, אליו "פלשו ביום רביעי [25.10] עם שחר כוחות הכיבוש" - שם הם נכנסו לביתו של מוראד ג'לאל זאיד עקב. זמן קצר לאחר הדיווחים הראשוניים כבר סופר על עימותים אלימים שפרצו בין צעירי המ"פ לבין כוחות הביטחון, במהלכם ירו הכוחות רימוני גז והלם לעבר הצעירים, ביצעו מעצרים רבים ו"חרבו את תכולת הבתים". אחר כך דווח על כך ש"הצעירים זורקים מטענים מתוצרת מקומית לעבר כוחות הכיבוש שפלשו לשכונה", ובמשך כל שעות הבוקר זרמו תמונות וסרטונים נוספים מהעימותים.
 - עם הדיווח על נסיגת הכוחות, פורסמה ברשתות תמונתו של אחמד ע'אלב מטיח, צעיר תושב קלנדיה שנהרג במהלך העימותים. עם הידיעה על מותו, הרמקולים שבצריחי המסגדים שיתפו את הידיעה, וכמה שעות לאחר מכן נערכה הלווייתו של מטיח - במהלכה קראו המשתתפים קריאות תכביר [אללה אכבר].
 - בקבוצת הפייסבוק של כפר עקב גולשים וגולשות הביעו את חששם, זאת לאור "קולות הירי וריח הצמיגים השרופים". "יש שהיד בקלנדיה", כתבו הגולשים בתגובות, ואחרים סיפרו כי הם ניסו לצאת מהבתים אך חזרו כשהריחו את הגז ברחובות. "יותר ממאה חיילים עברו ליד הבית שלי אבל הם יצאו כבר", דיווח גולש אחר, ואחרים התייעצו זה עם זה לגבי היציאה לבתי הספר.
- העימותים בקלנדיה התרחשו במקביל לשעה העמוסה ביותר, בה אנשים יוצאים לעבודה והילדים לבתי הספר, מה שהביא ככל הנראה להגדלת החיכוך.**

מעצר של מוראביטאת מאלאקצא

- ביום רביעי [25.10] בבוקר דווח כי בשעות השחר נעצרה מביתה "המחנכת הירושלמית המורחקת ח'דיג'ה חוויס" - אחת מהפעילות הבולטות במסגד אל-אקצא. "הכיבוש צירף את חדיג'ה לחברתה הקבועה לריבאט, הנאדי חלואני, שנעצרה והופרדה מילדיה מאז ה-9 באוקטובר באשמת הסתה", נכתב.

טענות לתוקפנות מכוונת כלפי צעירי מזרח העיר

על פי אחד הנרטיבים הבולטים ברשתות החברתיות, הכוח המניע של כוחות המשטרה הפרוסים בעיר הוא נקמה בתושבי העיר הפלסטינים. טענה זו משתקפת היטב בפוסט שפורסם ביום שלישי [24.10], לצד תמונה של צעיר שגבו וידיו מלאים בשריטות וחבורות. "כך יצא אחד מהצעירים הירושלמים מבית המעצר במגרש הרוסים!", נכתב לצד התמונה, "מאז תחילת מערכת 'מבול אל-אקצא' הכיבוש נוקם במכוון בעצורים פלסטינים, מכה אותם ומתעלל בהם".

לסיפור הנ"ל אין אזכורים נוספים ברשתות, אך הוא מהדהד את הצילומים שעורכים במשטרה לערבים שנעצרו בחשד להסתה או תמיכה בחמאס ברשתות החברתיות.

טענות לאילוץ של צעיר להצטלם עם דגל ישראל

מבין המעצרים שבוצעו ביממה האחרונה בשכונות רבות במזרח ירושלים, בולט ברשתות היה סיפורו של יוסף חדאד, נער תושב העיר, שביום שלישי [24.10] "הוכה על ידי כוחות הכיבוש לאחר שניסו להכריח אותו להצטלם עם דגל הכיבוש בשער שכם".

בימים האחרונים המסר לפיו "מידת התוקפנות על אל-אקצא היא אינדיקטור למידת הייאוש של הכיבוש" מופץ בתכנים רבים, והוא נועד לחזק את מצג ההישג של חמאס ולעודד את הנוכחות המוסלמית במסגד.

הקרנת דגל ישראל על בתים במ"פ שועפאט

ביום שלישי [24.10] בערב התלוננו תושבי מ"פ שועפאט על "פרובוקציות של מתנחלים", אשר הקרינו על בניין מגורים בשכונה מעין אורות לייזר שיוצרות את צורתו של דגל ישראל, כמו גם את הכיתוב "עם ישראל חי".

פיזור בלבול סביב פעילות סניף הדואר במעבר קלנדיה

בסניף הדואר הממוקם במעבר קלנדיה הודיעו ביום שלישי [24.10] כי במסגרת הסכם שנקבע עם הנהלת המעבר, סניף הדואר שקיים במעבר יפעל בשעות הערב בלבד - מהשעה 16:00 עד השעה 18:00 - "עד להודעה חדשה". בתגובות, חלק מהגולשים עדיין לא הבינו איך בדיוק מגיעים לסניף, אך סופקו להם הסברים מצד גולשים אחרים - שהדגישו כי קיימים גם שירות של משיכת כסף (שלא פעל בשבועיים האחרונים).

גולשים רבים שואלים אודות מיקומו המדויק של הסניף, וייתכן כי הוצאת הודעה רשמית בנושא עשויה לפתור בלבולים מיותרים.